

**ชื่องานวิจัย :** ผลการพัฒนางานวิจัยและระบบบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

**สนับสนุนทุนวิจัย :** สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

**ผู้วิจัย :** เต็มดวง ตรีธัญญพงศ์ และคณะ

## บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการพัฒนางานวิจัยและระบบบริหารจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ร่วมมือกับ สกว.และบทเรียนการจัดการพัฒนา โดยการศึกษาพัฒนาของตนเองของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ๑๐ แห่ง ที่ร่วมมือกับ สกว. ด้วยวิธีการแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณควบคู่กับการวิจัยเชิงคุณภาพ และการสังเคราะห์ผลการศึกษาร่วมกับข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

### ผลการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมีการเปลี่ยนแปลงด้านการวิจัยที่ชัดเจน ๓ ช่วง คือ ช่วงที่ ๑ ก่อนปี ๒๕๔๖ สถาบันราชภัฏไม่มีระบบจัดการงานวิจัย และพัฒนาการวิจัยโดยการอบรมให้ความรู้ นอกจากนี้ยังมีทุนวิจัย นักวิจัยและงานวิจัยจำนวนน้อย และงานวิจัยส่วนใหญ่มีขนาดเล็กและโจทย์กำหนดขึ้นตามความสนใจของนักวิจัย ช่วงที่ ๒ ระหว่างปี ๒๕๔๖-๒๕๔๘ เป็นระยะเตรียมปรับสถานะเป็นมหาวิทยาลัย ซึ่งเกิดกระบวนการพัฒนาการวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏด้วยการจัดการงานวิจัย โดยความร่วมมือกับ สกว. ส่งผลให้เกิดการสร้างนักวิจัย นักจัดการงานวิจัย และระบบจัดการงานวิจัย ที่เป็นฐานการพัฒนาการวิจัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏในระยะต่อมา และช่วงที่ ๓ ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๑ ราชภัฏปรับสถานะเป็นมหาวิทยาลัย และแต่ละแห่งได้พัฒนาการวิจัยต่อเนื่องไปตามบริบทและเงื่อนไขตน

ผลจากการพัฒนา ทำให้ในช่วงปี ๒๕๔๖-๒๕๕๑ มหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งมีระบบจัดการงานวิจัย และบางแห่งเริ่มกระจายอำนาจไปสู่คณะ แต่ละระบบจัดการนี้ยังไม่สมบูรณ์ มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ได้ปรับปรุงระบบสนับสนุนการวิจัย ในเรื่องการสนับสนุนและการเบิกจ่ายทุนวิจัย มาตรการสร้างแรงจูงใจ แต่จำเป็นต้องพัฒนาต่อไปในเรื่องคุณภาพของยุทธศาสตร์การวิจัยและปรับระบบบริหารงานบุคคลให้เอื้อต่อการวิจัย สำหรับระบบจัดการคุณภาพการวิจัย พบว่ามีการดำเนินการในทุกมหาวิทยาลัย แต่ยังจำเป็นต้องพัฒนาต่อไปในเรื่องคุณภาพของกระบวนการพัฒนาโจทย์วิจัยและข้อเสนอโครงการวิจัย การประเมินคุณภาพงานวิจัย และการสังเคราะห์สถานภาพองค์ความรู้ของมหาวิทยาลัยและพื้นที่

ผลการพัฒนาด้านงานวิจัยและนักวิจัย พบว่าในช่วงปี ๒๕๔๖-๒๕๕๑ ทุกมหาวิทยาลัย มีงบประมาณการวิจัย งานวิจัยและนักวิจัยมากกว่าช่วงก่อนปี ๒๕๔๖ หลายเท่าตัว และเกิดงานวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่น งานวิจัยร่วมกับการเรียนการสอน นอกจากนี้งานวิจัยยังมีคุณภาพสูงขึ้น ทำให้ได้ทุนวิจัยมากขึ้น และจากแหล่งทุน

หลากหลายกว่าเดิม อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่ยังคงเป็นงานวิจัยขนาดเล็ก กระจายกระจายและมีประเด็นเชิงคุณภาพ ที่ควรปรับปรุงต่อไป

การจัดการสำคัญ ในช่วงปี ๒๕๔๖-๒๕๔๘ ที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการวิจัยของเครือข่ายมหาวิทยาลัย ราชภัฏ คือ

๑. การผลักดันให้เกิดกระบวนการพัฒนาการวิจัยขนาดใหญ่ โดยแก้ปัญหาการขาดแคลนทุนวิจัยของ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้วยการปรับงบประมาณและงานปกติมาดำเนินการด้วยกระบวนการวิจัย การจัดการสื่อสาร สร้างกระแสความตื่นตัวทางการวิจัย และการจัดสรรทุนวิจัยด้วยวิธีการที่เน้นการสร้างนักวิจัยมากกว่างานวิจัย

๒. การจัดการพัฒนางานวิจัย นักวิจัย นักจัดการงานวิจัยและระบบจัดการงานวิจัยของมหาวิทยาลัยราช ภัฏไปพร้อมกัน โดยการกำหนดจุดมุ่งหมายการพัฒนาในเชิงสถาบัน การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงาน ภายนอกที่เชี่ยวชาญ การสร้างการเรียนรู้จากประสบการณ์ในกระบวนการทำวิจัยและการเรียนรู้เป็นเครือข่าย โดยมีระบบจัดการ ๓ ระดับ คือ ระดับภาพรวม ระดับเครือข่ายภูมิภาคและระดับสถาบัน และในทุกระดับมี ระบบจัดการงานวิจัยทั้งมิติเนื้อหาและมิติพื้นที่ นอกจากนี้ ยังนำผู้ทรงคุณวุฒิที่เหมาะสมมาสร้างการเรียนรู้ และ ใช้การกำหนดกรอบแนวทางวิจัยเพื่อยกระดับการวิจัย

สกว. สนับสนุนกระบวนการพัฒนาการวิจัยของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏด้วยบทบาทหน่วยงานที่ ปรีกษา มากกว่าแหล่งทุนวิจัย และจัดกระบวนการสนับสนุนตามแนวทางการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และวงจรคุณภาพ PDCA

ข้อเสนอต่อการพัฒนางานวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในระยะต่อไป

๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏควรกำหนดอัตลักษณ์เด่นเพื่อวางจุดเน้นและสร้างความเข้มแข็ง โดยจัดการในรูป กลุ่มวิจัย เพื่อเป็นฐานสู่การเป็นศูนย์ความเชี่ยวชาญเพื่อพัฒนาพื้นที่ เร่งพัฒนาทักษะการสร้างและสังเคราะห์ ความรู้ของนักวิจัย ขยายผลการปฏิรูปการเรียนรู้และร่วมพัฒนาระบบจัดการศึกษาท้องถิ่นด้วยกระบวนการวิจัย และขยายบทบาทสู่การเป็นหน่วยจัดการงานวิจัยของพื้นที่ เชื่อมโยงการพัฒนางานวิจัยกับพันธกิจสำคัญให้มี ทิศทางเดียวกันและเอื้อต่อกัน แล้วนำศักยภาพทั้งหมดมาสังเคราะห์เพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดอุดมศึกษาที่ จัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างและจัดการความรู้ โดยบูรณาการประเด็นการพัฒนาทุกเรื่องข้างต้น ให้เป็น กระบวนการเดียวกัน

๒. เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ ควรสร้างเวที เครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อผลักดันประเด็นการ พัฒนาที่สำคัญ และกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ บทบาทของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏในกระบวนการพัฒนา ประเทศ แล้วร่วมกันสร้างบทบาทผลงานให้ปรากฏ

Title : Research and Research Management Development of Rajabhat University

Sponsored : Thailand Research Fund (TRF)

Researchers: Temduang Threetanyapong and team

## **Abstract**

The purposes of this research are to study the results of development of researches and research management of Rajabhat University in collaboration with TRF and to study the lessons learned. The research's method is the synthesis of the study results of 10 Rajabhat universities and relevant information. Each Rajabhat universities study themselves by integrated quantitative and qualitative research methods. The results of the study are summarized as follows;

### **The Result of the Research**

Rajabhat Universities have obviously changed in research aspects in 3 phases. Phase I before 2546, Rajabhat Institutes had no research management and research development by trainings. Besides, there were limited research budget, researchers and researches. Most researches are in small scale and research questions were determined by the researchers' interest. Phase II from 2546-2548 during the preparation period for promoting to university, the cooperation between Rajabhat universities network and TRF in research management for local development had resulted in creating researchers, research managers and research management system which are research platform of Rajabhat universities. Phase III during 2548-2551 Rajabhat institutions had been promoted to universities and continually developed their researches according to their own context.

As the results of development, during 2546-2551 Rajabhat universities had set up research management system and some universities had authorized their research management to faculty level. However, the managements are incomplete yet. Most of universities had improved their research supporting system in terms of research funding and fund release system, incentive measures and other facilities. However, it was needed to develop quality of research strategy and personnel administration. In addition, every university had the research quality management but it was necessary to develop quality of research question and proposal formulation, appraisal of research quality and knowledge synthesis.

In terms of research advancement, during 2546-2551 every university had much more researches and researchers than in 2546 and had researches for local development integrated with student learning process. The increasing of funding and funding sources of every university indicated the

improvement of research quantity. However a lot of the researches are still in small scale, not thematic and have quality problems .

The development was managed by the following strategies and tactics ;

To move the large-scale research development of Rajabhat universities, problem solving of research fund by implementing regular budget and project with researching process together with communication and fund allocation focusing on building new researchers were major means of management.

Run the development process by the following implementation : setting up development objectives at institutional level , cooperation with expert agencies, learning by doing and learning network, introducing appropriate experts to support learning process and improve research quality step by step by funding for more advanced research framework . The management system were set up in 3 levels : national, regional and institutional levels that covered both content and area aspects.

The role of TRF was rather than research funding , TRF also provided advisory support by participatory- action research and PDCA process.

### **Recommendations for further research development of Rajabhat University**

1. Rajabhat universities determine self identity and strengthen focus area in terms of research group and then develop to be excellent center of development in area. It is necessary to build capacity of researchers in knowledge creation and synthesis, expand the learning reform and support local education development by research process . The expansion to be local research management center. and the linkage of research and other mission into the same direction is required.. Synthesizing all potentials to develop innovation for higher education whose learning process is the process of knowledge creation and knowledge management. All mentioned issues should be integrated into single process.

2. Rajabhat University network should provide platforms for sharing learning and synergy to develop important and common issues .Strategic positioning in national development process as well as cooperation are needed to accomplishment.